

॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ अन्योन्यपरुषावागितिशेषः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ प्रायणांतेआयुष्यकर्मणोवसाने ॥ ४५ ॥ सर्वेइति देवाहंद्रियाणि प्राणिभिःजीवैःसह गत्वातत्रै
 वपरलोके वृत्तावृत्तवतः पुनर्भूत्वासन्नितृत्ताभवन्ति मर्त्यभावायाएव देवाइंद्रादयःमर्त्यवदेवगत्वावृत्ताभवन्ति ननुनिवृत्ताभवन्तिमर्त्यभावाय कर्मदेवाएवनिवर्त्तन्ते नत्वाजानदेवास्तेषांक्रममुक्तियोग्यत्वादिति
 यथात्वमेनसामुक्ताविरजाःख्यातिमेष्यसि ॥ सैवमुक्तामहाराजकृतांजलिरिदंविभुं ॥ ३६ ॥ पुनरेवाब्रवीद्वाक्यंप्रसाद्यशिरसातदा ॥ यद्येवमेतत्कर्तव्यंमया
 नस्याद्विनाप्रभो ॥ ३७ ॥ तवाज्ञामूर्ध्निमेन्यस्तायत्तेवक्ष्यामितच्छृणु ॥ लोभःक्रोधोभ्यसूयेर्ष्याद्रोहोमोहश्चदेहिनां ॥ ३८ ॥ अहीश्वान्योन्यपरुषादेहंभिद्युःपृथ
 ग्विधाः ॥ ब्रह्मोवाच तथाभविष्यतेमृत्योसाधुसंहरभोःप्रजाः ॥ अधर्मस्तेनभवितानापध्यास्याम्यहंशुभे ॥ ३९ ॥ यान्यश्रुविंदूनिकरेममासंस्तेव्याधयः
 प्राणिनामात्मजाताः ॥ तेमारयिष्यंतिनरान्गतासूनाधर्मस्तेभवितामास्मभैषीः ॥ ४० ॥ नाधर्मस्तेभविताप्राणिनांवैत्वंवैधर्मस्त्वंहिधर्मस्यचेशा ॥ धर्म्याभू
 त्वाधर्मनित्याधरित्रीतस्मात्प्राणान्सर्वथेमान्नियच्छ ॥ ४१ ॥ सर्वेषांवैप्राणिनांकामरोषौसंत्यज्यत्वंसंहरस्वेहजीवान् ॥ एवंधर्मस्त्वांभविष्यत्यनंतोमिथ्यावृ
 तान्मारयिष्यत्यधर्मः ॥ ४२ ॥ तेनात्मानंपावयस्वात्मनात्वंपापेत्मानंमज्जयिष्यत्यसत्यात् ॥ तस्मात्कामंरोषमप्यागतंत्वंसंत्यज्यांतःसंहरस्वेतिजीवान् ॥ ४३ ॥
 नारदउवाच सावैभीतामृत्युसंज्ञोपदेशाच्छापाद्रीतावाढमित्यब्रवीत्तं ॥ साचप्राणंप्राणिनामंतकालेकामक्रोधौत्यज्यहरत्यसक्ता ॥ ४४ ॥ मृत्युस्त्वेषांव्या
 धयस्तत्प्रसूताव्याधीरोगोरुज्यतेयेनजंतुः ॥ सर्वेषांचप्राणिनांप्रायणांतेतस्मान्छोकमाकृत्यानिष्फलत्वं ॥ ४५ ॥ सर्वेदेवाःप्राणिभिःप्रायणांतेगत्वावृत्ताःस
 न्निवृत्तास्तथैव ॥ एवंसर्वेप्राणिनस्तत्रगत्वावृत्तादेवामर्त्यवद्राजसिंह ॥ ४६ ॥ वायुर्भीमोभीमनादोमहौजाभेत्तादेहाप्राणिनांसर्वगोऽसौ ॥ नोवावृत्तिर्नैववृ
 त्तिकदाचित्प्राप्नोत्युग्रोनंततेजोविशिष्टः ॥ ४७ ॥ सर्वेदेवामर्त्यसंज्ञाविशिष्टास्तस्मात्पुत्रंमाशुचोराजसिंह ॥ स्वर्गंप्राप्नोमोदतेतेतनूजोनित्यंरम्यान्वीरलोका
 नवाप्य ॥ ४८ ॥ त्यक्त्वादुःखंसंगतःपुण्यरुद्धिरेषामृत्युर्देवदिष्टाप्रजानां ॥ प्राप्तेकालेसंहरंतीयथावत्स्वयंकृताप्राणहराप्रजानां ॥ ४९ ॥

भावः ॥ ४६ ॥ प्राणवायोरेवगत्यागतीतदुपहितेप्राणिनिउपचर्येते ननुप्राणेभ्योनिष्कृष्टस्यतस्यतेस्तइत्याह वायुरिति प्राणिनश्चेतनस्यदेहानेवभिनत्तिननुतंतोऽसौसर्वगः अतएवावृत्त्यादिरहितश्चेति
 भावः ॥ ४७ ॥ सर्वेदेवाइति मर्त्यत्वंमरणधर्मत्वं ब्रह्मादीनामपिस्वाभाविकमस्यतोऽनर्थकःशोकइत्यर्थः ॥ ४८ ॥ स्वयमेवस्वस्यमृत्युः अथापिजनानांप्राणहरामृत्युर्जनादन्येतिकल्पनाकृताअनभि
 ज्ञैरितिशेषः ॥ ४९ ॥